

Srijeda, 01. prosinca 2004., 11:00 – 15:00 h

Zapisnik Drugog sastanka Ureda za ECTS

Mjesto sastanka: Medicinski fakultet

1. Nazočni koordinatori Ureda za ECTS:

Sastavnica	Koordinator	E-mail	Nazočnost
Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja	Doc.dr.sc. Ante Bilušić	bilusic@pmfst.hr	Da
Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje	Doc.dr.sc. Tomislav Kilić	tkilic@fesb.hr	Da
Kemijsko-tehnološki fakultet	Prof.dr.sc. Nenad Kuzmanić	kuzmanic@ktf-split.hr	Da
Pravni fakultet	Prof.dr.sc. Arsen Bačić	bacic@pravst.hr	Da
Ekonomski fakultet	Prof.dr.sc. Nikša Nikolić	nnikolic@efst.hr	Da
Građivinsko-arhitektonski fakultet	Prof.dr.sc. Snježana Knezić	knezic@gradst.hr	Da
Medicinski fakultet	Prof.dr.sc. Zoran Đogaš	zdogas@mefst.hr	Da
Umjetnička akademija	Mr.sc. Mirko Petrić	mpetric@umas.hr	Da
Katolički bogoslovni fakultet	Doc.dr.sc. Ante Vučković	Ante.Vuckovic1@st.htnet.hr	Da
Pomorski fakultet	Prof.dr.sc. Zlatan Kulenović	zlatan.kulenovic@pfst.hr	Da
Odjel za studij mora	Prof.dr.sc. Mladen Šolić	solic@izor.hr	Opravdao. Zamjena prof. Perica Cetinić
Odjel za humanističke znanosti	Ivana Jukić, zn.nov.	Ivana.jukic@ohz.unist.hr	Da
Odjel za stručne studije	Dr.sc. Ljubomir Malešević, prof.v.š.	lmalesev@oss.unist.hr	Da
Visoka učiteljska škola	Doc.dr.sc. Berislav Žarnić	berislav@vusst.hr	Da
Odjel za sociologiju u osnivanju	Prof.dr.sc. Anči Leburic	anci.leburic@st.htnet.hr	Opravdala. Zamjena Zorana Šuljug

2. Sastanku nazočili i:

Sastavnica	Koordinator	E-mail	
Rektorat, Ured za međunarodnu suradnju	Snježana Lisičić	snjezana@unist.hr	
Rektorat	Prof.dr.sc. Igor Zanchi	izanchi@unist.hr	
Sveučilište u Zagrebu	Prof.dr.sc. Ivan Vicković	Ivan.Vickovic@chem.pmf.hr	
European University Association	David Crosier	David.Crosier@eua.be	
Medicinski fakultet	Prof.dr.sc. Mladen Boban	mboban@bsb.mefst.hr	
Odjel za humanističke znanosti	Mr.sc. Jagoda Granić	jgranic@pmfst.hr	
Medicinski fakultet	Prof.dr.sc. Davor Eterović	eterovic@bsb.mefst.hr	
Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje	Prof.dr.sc. Slobodan Beroš	sberos@fesb.hr	
Medicinski fakultet	Vesna Boraska	vboraska@bsb.mefst.hr	

Medicinski fakultet	Katarina Šiško Kraljević	ksiskok@bsb.mefst.hr	
Odjel za sociologiju u osnivanju	Zorana Šuljug	Zorana.Suljug@st.htnet.hr	
ZZIZ	Katja Čurin	?	
Odjel za studij mora	Prof.dr.sc. Perica Cetinić	cetinic@izor.hr	
Medicinski fakultet	Prof. Marita Mimica	mmimica@bsb.mefst.hr	
Medicinski fakultet	Ivan Agnić	ai@mefst.hr	
Ekonomski fakultet	Danijela Coppolo	dcoppolo@efst.hr	
Medicinski fakultet	Prof.dr.sc. Zdravko Perko	zperko@kbsplit.hr	
Umjetnička akademija	Mr. sc. Ivica Mitrović	ivica@umas.hr	
Rektorat	Tonči Zakarija	tzakarija@unist.hr	

- **Dnevni red:**

1. Problemi implementacije bolognskog procesa u Hrvatskoj
2. Povećanje efikasnosti studija i osiguranje sustava praćenja kvalitete obrazovanja
3. Veza između opterećenja studenata i ECTS bodova
4. Elementi koje moraju zadovoljiti novi/transformirani studijski programi
5. Razno
6. Zaključak

- **Zaključci:**

1. **Problemi implementacije bolognskog procesa u Hrvatskoj**

Prof. dr. sc. Ivan Vicković, između ostalog, je istaknuo:

- a. da Ministarstvo ZES-a RH treba dati zajedničke parametre za sva svučilišta u Hrvatskoj, što se očekuje tek oko 15. prosinca 2004. godine. Takvi će parametri dati smjernice za izradu studijskih programa i izgled izvješća,
- b. da je slično stanje na svim sveučilištima u Hrvatskoj po pitanju provedbe prilagodbe studijskih programa bolognskim procesima,
- c. da treba pristupiti nastavi i ispitivanju na drugi način,
- d. na Sveučilištu u Zagrebu radna povjerenstva za prilagodbu studijskih programa rade po područjima,
- e. Agencija će i Nacionalno vijeće provesti evaluaciju studijskih programa počevši od 1. travnja 2005. godine, a trebaju završiti do kraja svibnja 2005. Prve dostupnice trebaju stići početkom lipnja 2005. godine,
- f. postoji mišljenje da se, ako neki programi ne budu dovršeni do rokova i ne prođu pozitivnu evaluaciju, neće provoditi u 2005./2006. š. godini,
- g. očekuje se financiranje i diplomskih studija.

Zaključak Ureda za ECTS:

- Sveučilište u Splitu nije u zaostatku u odnosu na druga sveučilišta u Hrvatskoj.
- Ured nastavlja sa, već prije, zamišljenim aktivnostima. U slučaju da Ministarstvo i Nacionalno vijeće predlože izvješća i aktivnosti koja nismo predvidjeli, onda će Ured nakon toga već odrađene aktivnosti prilagoditi tim novim uputama.

- Diplomski studiji, u pravilu, trebaju biti nastavak preddiplomskih studija (npr. 3+2). U slučaju da netko predlaže diplomski studij potpuno bez preddiplomskog studija, potrebno je obrazložiti.

2. Povećanje efikasnosti studija i osiguranje sustava praćenja kvalitete obrazovanja

Prof. dr. sc. Ivan Vicković je istaknuo:

- da se osiguranje kvalitete nastave i njeno zadržavanje do sada radilo provođenjem anketa sa studentima.
- Provjeravanje kvalitete i provjere usvojenog znanja studenta valja provoditi što bržim izlaskom studenata na ispit, čak i tijekom nastave.
- Predlaže se tzv. pristup «godina-za-godinu».
- Smanjene ispitnih rokova (na Sveučilištu u Zagrebu) do minimuma: zimski, ljetni, jesenski (3 tjedna + 3 tjedna + 1 tjedan). Jesenski rok samo kao dopunski rok za ispite koje lošiji studenti nisu položili u odgovarajućem ljetnom, odnosno ljetnom ispitnom roku.
- Na Sveučilištu u Zagrebu, zbog posebnosti, radna povjerenstva rade po područjima.

Zaključak Ureda za ECTS:

- Sveučilište u Splitu, odnosno većina njegovih članica i do sada su provodile ankete sa studentima. Preporuča se Uredu za promicanje kvalitete da se nastavi s tom praksom, pitanjima uvažavajući posebnosti struke. Sva pitanja i cijeli postupak anketiranja treba biti poznat prije početka odgovarajuće akademske godine u svim svojim detaljima svim nastavnicima i studentima Sveučilišta u Splitu. Inače se ne bi smio provoditi za tu akademsku godinu.
- Strukturu ispitnih rokova na Sveučilištu u Splitu, ured će naknadno razmatrati.
- Ured za promicanje kvalitete nastave i znanosti Sveučilišta u Splitu preuzima pripremu i organiziranje svih aktivnosti.

3. Veza između opterećenja studenata i ECTS bodova

Prof. dr.sc. Ivan Vicković je istaknuo:

- kako Sveučilište u Zagrebu 1 ECTS bod računa na osnovi ukupnog opterećenja studenata od 27 sati (1 sat = 60 minuta) te 44 radna tjedna tijekom kalendarske godine.
- Istaknuto je kako nije jednostavno vezati ECTS opterećenje studenata i izravni dio nastave.
- Valja uzeti u obzir i nastavno opterećenje proizišlo iz konzultacijskog rada sa studentima.
- Veza između ECTS opterećenja i opterećenja u nastavi valja procijenjivati u dogovoru i anketama studenata.
- Na Sveučilištu u Zagrebu se radi s omjerom (samostalni rad studenata)/(nastava s nastavnikom) od 2 do 2.4

Zaključak Ureda za ECTS:

- Sveučilište u Splitu predlaže da se na nivou cijele Hrvatske uzme studentsko opterećenje 1 ECTS boda u ukupnom opterećenju od 30 sati (1 sat = 60 minuta) te pretpostavi 45 radnih tjedana u kalendarskoj godini. Time je ukupno radno opterećenje studenata po radnom tjednu 40 sati, a ne 36,8181 sati, kako ispada po prijedlogu Sveučilišta u Zagrebu.
- Nadalje, predlaže se da omjer između utrošenog vremena samostalnog rada studenta i izravne nastave s nastavnikom ne bi smio biti manji od 2.0. Ured za ECTS predlaže raspon od 2.2 do 3.0. Za lakše razumijevanje, to

za pretpostavljenih 15 tjedana nastave u jednom semestru, izravna nastava s nastavnikom ne smije biti veća od 26 školskih sati tjedno (1 sat = 45 minuta). Predlaže se između 20 i 25 školskih sati tjedno.

- Ured predlaže uključivanje boljih studenata u određivanje prikladnog omjera (samostalno rad studenata)/(nastava s nastavnikom) za svaki pojedini predmet.

4. Elementi koje moraju zadovoljiti novi/transformirani studijski programi

Istaknuto je:

- a. Kako se elementi, koje novi studijski programi moraju imati, nalaze, za sada, samo u preporuci Rektorskog zbora (koje svi koordinatori Zreda za ECTS Sveučilišta u Splitu imaju). Očekuje se konačna uputa od Ministarstva do 15. prosinca 2004. godine..

Zaključak Ureda za ECTS:

- Koordinator će Ureda za ECTS Sveučilišta u Splitu raditi na organiziranju prilagodbe programa na svojim institucijama po preporuci Rektorskog zbora.
- Odgovarajuća shema je predana svim koordinatorima na usaglašavanje izgleda. Očekuju se primjedbe koordinatora.
- Nakon što se usaglasí izgled sheme izvješća studijskih programa, ide se na izradu za svaki pojedini studijski program. Već prije dogovoreni rok je tijekom tjedna 20.-24. prosinca 2004. godine.

5. Razno i zaključak: Pitanja za prof. Vickovića, već prije pripremljena.

1. Predmet «Tjelesna i zdravstvena kultura»
 - a. Da li ECTS bodovi i, ako da, koliko?
 - b. Na razini R. Hrvatske ili sveučilišta određuju za sebe?
 - c. Predmet obvezan ili ne?

Zaključak Ureda za ECTS: Prepušteno struci. Predmet nije obvezan. Studentima, i djelatnicima ponuditi sve mogućnosti koje se mogu ponuditi kroz sadržaje tog predmeta. U slučaju da student izabere te aktivnosti, one ulaze kao aktivnost i upisuje se u «Diploma Supplement». Ministarstvo se treba izjasniti koliko maksimalno svaki student ima pravo korištenje usluge sadržaja ovog predmeta.

2. Predmet «Strani jezik»
 - a. Vrijednost u ECTS-u i koliko sati nastave?
 - b. Na razini R. Hrvatske ili sveučilišta?
 - c. Obvezan ili ne?
 - d. Da li je moguće slobodno upisati više stranih jezika?

Zaključak Ureda za ECTS: Prepušteno struci. Predmet nije obvezan. Studentima, i djelatnicima ponuditi sve mogućnosti koje se mogu ponuditi kroz sadržaje tog predmeta. U slučaju da student izabere te aktivnosti, one ulaze kao aktivnost i upisuje se u «Diploma Supplement». Ministarstvo se treba izjasniti koliko maksimalno svaki student ima pravo korištenje usluge sadržaja ovog predmeta.

Raspravljalo se i o potrebi za uvođenjem i nastave o pravilnom govorenju i pisanju na hrvatskom jeziku. Prepušteno struci.

3. Završni rad (posebno za BSc, MSc)
 - a. Vrijednost u ECTS-u?
 - b. Koliko ECTS-a za radni dio, a koliko za završni ispit?
 - c. Ulazi li Završni rad u opterećenje nastavnika, i koliko?
 - d. Posebni minimalni uvjeti za Završni rad (publikacije, konferencije)?

Zaključak Ureda za ECTS: Prepušteno struci. Vrijednost može biti od oko 10 do 30 ECTS za MSc, a maksimalno oko 10 ECTS za BSc. Završni ispit najviše 2 ECTS. Preporuča se samo 1 ECTS. Preporuča se da opterećenje nastavnika koji vodi završni rad studenta uđe u njegovo opterećenje. Točan omjer opterećenja nastavnika i ECTS boda treba biti jedinstven barem na nivou Sveučilišta (preporuka na nivou Hrvatske). Prijedlog je 2 Norma sata na svakih 1 ECTS Završnog rada, te 2 Norma sata za svaki 1 ECTS Završnog ispita po studendu.

4. Omjer nastavnog opterećenja koje student potpuno slobodno bira (izborni predmeti), u odnosu na ukupni dio?
- Koliko izbornog ide iz ograničenog skupa predmeta?
 - Koliko potpuno slobodno sa Sveučilišta?
 - Sloboda biranja na razini Hrvatske?
 - Što ako student slobodno odradi nastave na drugom sveučilištu, čak izvan Hrvatske?

Zaključak Ureda za ECTS: Omjer izbornih i obveznih sadržaja prepušten struci. Unutar Sveučilišta slobodno biranje predmeta iz izbornog sadržaja. S drugih sveučilišta u Hrvatskoj i izvan Hrvatske samo uz postojanje odgovarajućih ugovora. Preporuča se postojanje manjeg dijela predmeta u potpunoj slobodi studentu (npr. do 5 ECTS tijekom cijelog studija).

5. Kako se određuju sati nastave iz pojedinog predmeta za određeni broj ECTS-a na Sveučilištu u Zagrebu?
- Postoji li maksimalni broj sati nastave tjedno/semestralno?
 - Koliko su studenti uključeni u taj proces, i koji studenti?

Zaključak Ureda za ECTS: Odgovor već zapisan u točkama prije.

6. Da li je broj sati nastave djeljiv s brojem tjedana u semestru (15 ?) ili ?
- Može li postojati predmet s npr. 17 ili 23 sata nastave?
 - Postoje li predmeti čija se nastava održava u 2 ili više semestra?

Zaključak Ureda za ECTS: Dogovorena mogućnost postojanja predmeta s bilo kojim brojem sati izravne nastave, a ne nužno 15, 30, 45 itd., kako je bilo uobičajeno do sada. Time je omogućena optimizacija izravne nastave s nastavnikom. Predlaže se da svi predmeti budu semestralni. Samo iznimno, uz obrazloženje, mogu postojati predmeti koji se organiziraju kroz dva semestra. Nije otvorena mogućnost postojanja predmeta kroz tri ili više semestara.

7. Opterećenje nastavnika
- Kako mjeriti, i što je maksimalno/minimalno opterećenje?
 - Vezati ga i uz znanstvene aktivnosti ili nagrađivati financijski?
 - Što, ako je dio nastave pripremljen daljinskim učenjem?
 - Što, ako je sveden na konzultacijsku nastavu?

Zaključak Ureda za ECTS: Predlaže se uključivanje svih vidova nastavnog opterećenja. Sve unijeti u shemu studijskog programa.

8. Poslijediplomski studij
- Samo rad (PhD) ili i postojanje ispita?

Zaključak Ureda za ECTS: Pretpostavlja se postojanje i ispita. Odlučuje struka. Preporuka: 2 godine nastava (120 ECTS), a jedna godina originalni rad (60 ECTS).

9. Ispit
- Pismeni i usmeni: što ako student položi pismeni, a usmeni dio ispita ne?

Zaključak Ureda za ECTS: Treba biti jasno naznačeno koliko ECTS bodova pripada pojedinom obliku ispita. Jedan vid ispita može biti uvijet za pristupanje drugom vidu ispita (prepušteno struci). No, jednom položen dio ispita podrazumijeva ostvarenje odgovarajućeg broja ECTS bodova, što znači da se student ne smije uputiti na ponavljanje dijela ispita kojeg je zadovoljio.

10. Uključivanje kompanija/firmi u nastavu?

Zaključak Ureda za ECTS: Moguće. Ostavljeno struci.

11. Terenska nastava – u opterećenju studenata ili ne?

Zaključak Ureda za ECTS: Da.

12. Horizontalno usklađivanje programa – praksa – kako?

Zaključak Ureda za ECTS: Ostavljeno struci.

13. Kada će sveučilišta u R. Hrvatskoj imati mogućnost korištenja Sokrates/Erasmus-a?

Zaključak Ureda za ECTS: Nije poznato Uredu za ECTS.

14. Druga slična pitanja i pitanja vezane za specifična zvanja.

Zaključak Ureda za ECTS: Šifriranje predmeta – treba uključiti Ministarstvo. Nastavnički studiji – Prof. Vicković dao zaključke savjetovanja koja su bila na Sveučilištu u Zagrebu tijekom 2004. godine: svi zainteresirani koordinatori dobili (oni koji pripadaju institucijama na kojima se obrazuju nastavnici osnovnih i srednjih škola). Treba paziti na studente koji trenutno studiraju po «starim» programima i njihovu mogućnost prelaska na prilagođene programe.

Tijekom diskusije o Stranom jeziku, raspravljalo se i o potrebi za uvođenjem i nastave o pravilnom govorenju i pisanju na hrvatskom jeziku.

ECTS koordinator za Sveučilište u Splitu:

prof. dr. sc. Mile Dželalija